

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 10.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1896.

Leto II.

Slavnostna otvoritev

Mozirske kočé na Golčki planini

dne 5. oktobra 1896. l.

etošnje izredno neugodno vreme in ker je bilo težko dobiti skodel za streho, to oboje je bilo vzrok, da se je „Mozirska kočé“ dogotovila šele konec meseca septembra in slovesno otvorila dne 5. oktobra.

„Mozirska kočé“ stoji na Golčki planini, to je precej razsežno gorovje, ležeče severozahodno od trga Mozirja. Žal, da je specijalna karta tega dela zelo nedostatna. Južozahodni del Golčke planine je strm in skalovit — imenuje se Tir. Proti severu odtod na levo se vzpenja Medvedjak 1566 m (spec. k. Bela Peč, ki pa leži mnogo niže), na desno pa Bóskovec (1590 m). Z obeh vrhov se odpira jako lep razgled. Nad kočé je vrh Velika Kopa, pod kočé pa precejšnja strmina Mala Kopa.

Iz Mozirja vodita do kočé dva rdeče zaznamenovana pota. Lagotnejši in mičnejši je pot na Šmihel. Iz Mozirja greš pod pokopališčem na desno ter dospeš večinoma po lepih smrekovih gozdih, mimo rodovitnih brd in dolin v $1\frac{1}{4}$ ure v Šmihel, kjer se v gostilnici pri cerkovniku lahko okrepčáš z dobrim domačim vinom. Odtod vodi pot na levo polagoma navkreber mimo kmetov; v 1 uri prideš do Planinška, odtod pa v $\frac{3}{4}$ ure do kočé. Ves pot je zložen kolovoz, le zadnji del čez Malo Kopo je kamenit in precej strm. — Drugi pot iz Mozirja vodi v Globoko ($\frac{1}{2}$ ure) in strmo $\frac{3}{4}$ —1 uro do Sv. Radegunde (813 m). Tu sedaj stavijo novo cerkvico, ker je poprejšnjo lanjski potres močno poškodoval. V starih časih je stal na tem mestu grad, ki je pa izginil brez sledu. Blizu cerkvice stoji kapelica s podobo sv. Radegunde. V severozahodnem kotu kapelice

je ob tleh v zidu luknja, ki se izgublja v zemljo. O tej odprtini pripoveduje pravljica, da so gluhi ljudje moleč vtikali glavo vanjo ter bili gluhote ozdravljeni, v votlini pa so slišali blag glasno godbo. Od Sv. Radegunde, kjer je pri cerkovniku tudi gostilnica, prideš strmo po travniku v $\frac{1}{2}$ ure do kmeta Planinška. Tu se ta pot združi s potom iz Šmihela, ter v $\frac{3}{4}$ ure dospeš do koč.

Z Rečice pa greš v Dolsuho, na Goličnika in Kortnerja (Nakor spec. k.), pod Belo Peč in na desno do pastirskih koč, kjer se obrneš južno navzdol okrog Velike Kope ter prideš v nekaj minutah do Mozirske koč.

Koča stoji na majhni planjavi, okoli 1200 m visoko, nekoliko vzhodno od Bele Peči, ki je zaznamenovana na specialni karti, ter je popolnoma varna pred plazovi in strelo. Zahodno od koč, 5 minut daleč po skalovju, izvira izvrsten studenec. Krasen je od koč pogled na zgornjo in spodnjo Savinsko dolino. Tu vidiš pod seboj trg Mozirje, v bližini samostan Nazarje, proti jugovzhodu Šmartin na Paki, Pózeloz z gradom Komendo, Žalec, Griže, Celje, Teharje, Št. Ilj in celo nekaj Šaléške doline. Samo cerkva našteje štiriintrideset, in kdo bi še našteval vse neštevilne ljubke griče in višje gore na okrog! Zares, pogled že skozi okno v koč je toli krasen in slikovit, da se ne moreš nagledati.

Jako lična stavba je lesena, 5 m dolga in 4 m široka, krita s skodlami ter je nalik drugim turistovskim kočam opravljena z vsemi potrebnimi stvarmi, kakor: z mizo, s klopmi, ognjiščem, posodo, štirimi ležišči na pogradu itd. Stene krasi cesarjeva podoba, slike naših koč in druge. V kotu nad mizo visi lepo razpelo. Iz sobe prideš po lestvici v podstrešje, kjer bode prav prijetno počivališče. Ob zadnji strani je drvarnica pa zahod.

Že v nedeljo, dan pred otvoritvijo, so šli nekateri v Mozirsko koč in zvečer zažgali velik kres, ki je s pokajočimi topiči vred oznanjeval jutranjo slovesnost.

Dne 5. oktobra pa so drug za drugim prihajali izletniki od vseh krajev: iz Mozirja, Rečice, Nazarij, Gorice in Šmihela. Sešlo se jih je 48. Vsem je jako ugajala prijazna koč, okrašena z zelenjem in mnogimi zastavami, z bližnje smreke je pa plapolala 6 m dolga slovenska trobojnica. Na srečo je bilo vreme tudi prav ugodno.

Ob 12. uri, ko so bili zadnji došli, se je vršila otvoritvena slavnost. Vlč. g. župnik Ramor iz Šmihela je ob asistenci štirih gospodov duhovnikov blagoslovil koč in razpelo. Nato so gg. Rečiški pevci zapeli krasno Aljažovo pesem „Triglav“, ki je vse navzočnike silno navdušila, zbrani lovci pa so postreljevali. Po blagoslovu je načelnik „Sav. podružnice Slov. plan. društva“ g. Fr. Koehek pred koč izpregovoril nekako tako-le:

„Častita družba! Zbrali smo se danes, da slovesno otvorimo drugo planinsko koč „Savinske podružnice“ in šesto vsega „Slov. plan. društva“, namreč „Mozirsko koč“, imenovano po narodnem trgu Mozirju. Naša nova koč sicer ne stoji v

bližini smelih in v nebo dvigajočih se orjakov, ne v obližju blestečih se lednikov, stoji pa na najprimernejšem kraju Golčke planine, od koder je toli ljubeč pogled po krasni zgornji in spodnji Savinski dolini, z bližnjih vrhov Medvedjaka in Boskoveca pa še razsežnejši razgled po naših divnih Savinskih planinah in dalje na okrog.

Čast mi je v imenu Sav. podružnice „Slov. plan. društva“ prav iskreno pozdraviti vse današnje izletnike, osobito častite dame, g. A. Mikuša, zastopnika osrednjega odbora „Slov. plan. društva“, vlč. g. domačega župnika Ramorja in vse preč. gg. duhovnike, g. Mozirskega župana A. Goričarja, g. Rečiškega župana A. Turnška, dra. Kaisersbergerja ter sploh vse izletnike iz Mozirja, z Rečice in iz bližnjih krajev. Vam vsem, ki ste s tem pokazali svoje simpatije do našega planinskega društva, kličem v novem našem zavetišču: dobro došli!

Prijetna dolžnost mi je še, da zahvalim vse one, ki so pripomogli k tej stavbi. V prvi vrsti zahvaljujem g. Leopolda Goričarja in g. Srečka Tribuča, ki sta darovala ves les za kočo in se tudi drugače trudila pri stavbi. Zahvaljujem slavno Zgornjesavinsko posojilnico za velikodušno darilo 50 gl. ter vse Mozirjane in druge, ki so podarili denarja ali oprave. Zlasti še zahvaljujem častite gospe in gospodične Mozirske, ki so blagodušno darovale mnogo stvari za novo kočo. Zahvaljujem tudi dotične posestnike iz Sv. Radegunde, ki so dali dovoljenje za stavbo. Ravno tako pristrčno zahvaljujem vlč. g. župnika Ramorja in vse preč. g. duhovnike za prijazno blagoslovljenje koče, zahvaljujem č. gg. Rečiške pevec za ubrano petje.

Otvarjajoč Mozirsko kočo, želim, da bi v njej uživali vsi turisti prijetne ure neizkaljene radosti, in prosim Boga, da bi ji prizanesel z vremenskimi nezgodami. Prepričan sem, da bode naš novi planinski dom povzdignil turistiko v nas in gotovo privabil tudi marsikaterega letoviščenika iz Mozirja, da se bode divil lepoti Savinskega ozemlja.

In sedaj izročam to kočo v varstvo in oskrbovanje vrlemu Mozirskemu trgu, kličeč njega prebivaleem: Bog jih živi!“

Pokanje topičev je sledilo govoru, peveci pa so zapeli pesem „Lepa naša domovina“. Nato se je zahvalil Mozirski župan g. A. Goričar, podružnični načelnik pa je prečital došla pozdrava g. prof. dra. Frischaufa in „Piparjev“, ki sta objavljena na koncu.

Vesela in mnogobrojna družba je potem posedla po planici v skupinah, se krepčala in zabavala. Č. g. pater Kasijan je med planinskim obedom napil nekdanjemu svojemu učitelju in sedanjemu načelniku g. prof. Orožnu. Za lepo napitnico se je zahvalil g. A. Mikuš, izražajoč iskrene pozdrave in čestitke osrednjega odbora „Slov. plan. društva“ in poudarjajoč važnost Mozirske koče. G. A. Turnšek je slavil složnost med duhovništvom in posvetnjaštvom na Štajerskem, g. Fr. Koebek pa je nazdravil g. A. Mikušu kot vrlemu uredniku „Plan. Vestnika“.

Ko so si izletniki ogledali še Ledenico, t. j. globoka jama, v kateri je vedno sneg in led, je odkorakala skoraj vsa družba vesela in planinske pesmi pevajoč nazaj v Šmihel, kjer je bil daljši počitek v gostoljubni cerkveni gostilnici. Tu so zopet vrli peveci zapeli ljubko pesem „Triglav“, na kar je č. g. pater Kasijan z navdušenimi besedami slikal zasluge č. g. župnika Aljaža, kateremu so vsi klicali iz dna srca: živio!

Prišedši v Mozirje, so izletniki ostali še nekaj časa skupaj v gostilnici g. Antona Goričarja na pošti, dokler ni odšel vsak na svoj kraj — noseč s seboj prijeten spomin o slovesni otvoritvi Mozirske koč, te nove znamenite postojanke „Slov. plan. društva“ v krasni Savinski dolini.

Pozdrav g. prof. dr. Frischaufa z Dunaja (preložen na slovenski jezik):

„Prečastiti! Zaradi preneugodnega vremena sem opustil za sedaj ture in sem odpotoval na Dunaj, kamor sem se bil preje namenil šele okolo 10. oktobra. Zategadelj se ne morem odzvati prijaznemu vabilu na slavnostno otvoritev Mozirske koč, prisostvoval pa bodem tej lepi slovesnosti z duhom. Častitim slavnostnikom želim ugodnega vremena. Prepričan sem, da jim ostane veseli praznik nepozaben, in da zelo pospeši turistiko v štajerskih gorah. Za Mozirje se utegne s to planinsko koč začeti nova doba; kajti Mozirje spada zaradi svoje lepe lege in svojih prijaznih prebivalcev med tiste štajerske kraje, katere je najbolj vredno posetiti. Trg leži v središču najlepših izprehodov in zanimivih tur. Sosebno Golčka planina bude zanimala mnoge hribolazce, kadar jo dovolj spoznajo. Razgledi z nje so lepi; že same zijalke in ledenice pod vrhom si je vredno ogledati. Zdaj, ko je koč postavljena, bo z lahka hoditi na ta vrh. Brez truda lahko prelaziš krasne gozdove in uživaš z jasnih kop prelepe razglede. Mimogrede si utegneš ogledati tudi vir Ljubije in stopiš še k Sv. Križu. Same lepe in zanimive prirodne slike.

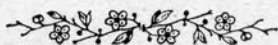
Vrlim Mozirjanom dela novo zavetišče veliko čast. S to stavbo so prav živo pokazali, kako zelo se zanimljejo za lepe težnje domačega društva, ter so z njo planinstvo svojega ozemlja jako podkrepili. To je tudi porok, da bodo vedno pospeševali njegove ideje.

Naj napravi Mozirska koč, v Savinskih planinah sedaj najbolj na vzhodu stoječa, prijateljem prirode veliko veselja, naj izpodbuja na nadaljnje delovanje v Savinskih planinah, za katere je neumorna Savinska podružnica v kratkem času toliko storila!

Planinski pozdrav vsem slavnostnikom!“

Pozdrav „Planinskih Piparjev“ iz Ljubljane:

„Planinski Piparji srčno obžalujejo, da lepi slavnosti ne morejo prisostvovati. Iz dna srca želijo vsem cenjenim udeležnikom najboljšo zabavo ob lepem vremenu ter kličejo neumorni podružnici in še bolj neumornemu načelniku gromovito: slava!“

Na Stol!

Spisal I. M.

Bivala sva s prijateljem Nandetom pod gostoljubno streho Brezniškega gospoda župnika. Od mogočnega Stola ločijo župnišče le nizke, pa strme peči. Pogosto sva, ležeč v mehki travi, gledala na Stol in ugibala, kako bi se prišlo nanj. Oblezla sva že vse peči za vasjo, toda Stol se nama je videl že nekoliko imeniten s svojo visočino. Ko bi vsaj pot znala!

Ko sva nekoč gledala, kako se megle pođe po Stolu, se je Nande spomnil, da ima v bližnji vasi sošolca, ki je bil že večkrat na tej gori in bi nama torej lahko kazal pot. Šla sva k njemu, in takoj smo se domenili, da naju popelje pri prvi priliki.

Ta prilika se je kmalu ponudila. Neko popoldne je bil Stol nenavadno čist, najtanjše meglice ni bilo videti na njem. Šla sva po svojega vodnika, toda zvedela sva, da je že zjutraj odrinil na Belščico. Pogledala sva se; oba sva bila enih misli. Stol vidiva, sva si rekla v svoji lahkomišelnosti, drugzega pa ne potrebujeva; bodeva že prilezla nanj tudi brez vodnika.

Pripravila sva se na pot. Steklenico brinovca, vsak kos kruha in klobaso v žep, in hajdi črez peči! Da bi vzela palice, nama še na misli ni prišlo.

Kmalu sva bila pod Stalom. Tu se pot cepi. Ena pot pelje na levo, na Rudno pot, druga pa naravnost naprej. Bila sva v zadregi, katera da je prava. Odločila sva se za drugo — za napačno. Nekoliko časa se je še poznal kolovoz, ko pa sva prišla v gozd, se je popolnoma izgubil. Nobene stezice nisva videla. Začela sva lesti naravnost navzgor po precej strmem gozdu. Hodila sva že po goščavi skoraj celo uro; pot nama je lil od obraza, in tudi žeja naju je začela mučiti, ko nama nenadoma udari na uho glas zvonca. Zavedela sva se takoj, da planina ni daleč. Šla sva po glasu. Kmalu sva prišla iz gozda in zagledala lepo Žirovniško planino pred seboj. Po sočni travi so se pasle krave. Sredi planine je stalo več koč. Ena je bila še precej velika in pobeljena — gotovo razkošnost v planinah — in v to sva jo ubrala vesela. Planšarica, precej gluha stara ženica, nama je postregla s sladkim mlekom.

V tej in sosednjih kočah ostajajo hribolazci pogosto črez noč, ker jih vodi pot mimo planine. Seveda, kdor hoče zložneje prenočiti, gre v Valvazorjevo koč, ki ni daleč odtod. Tudi midva nisva prenočila v planini. Hotela sva namreč biti na Stolu že ob solnčnem vzhodu. Morala bi torej iz koč odriniti še v trdi noči, ker je še dve uri do vrha. Midva pa še po dnevi nisva znala poti, kaj šele po noči! Sklenila sva zato prenočiti v ovčarjevi koči, ki stoji le eno uro pod vrhom.

Planšarica nama je sicer pokazala, kod naj greva, da ne zgrešiva poti, toda nisva se hotela držati steze, ampak lezla sva naravnost navzgor. Tu sva jo pa

izkupila. Zašla sva v take skale, da sva komaj iz njih prilezla. V srečo sva si štela, da sva prišla kmalu zopet na stezo, ki je kaj lepo izpeljana. Sploh pot na Stol ni nikjer kaj težavna. Do podnožja pelje od postaje Žirovniške lepa cesta. S ceste zaviješ v Zavrhu na levo in prideš kmalu na Rudno pot, ki je bila nekdaj lepa vozna cesta. Vozili so po njej rudo, katero so kopali blizu Žirovniške planine. Sedaj ne skrbi nihče več za cesto, ker je rudnik opuščen. Zato je nekoliko razrita, na nekaterih mestih pa še precej dobra. Tu in tam se vidijo ob potu še zidovi zapuščenih in že precej razpadlih rudarskih koč. Od Rudne poti do Žirovniške planine vodi le par minut dolga, lepa steza. Od planine do vrha je pa pot tudi tako izpeljana, da se prav nič ne utrušiš. Vsa pot je sedaj dobro zaznamenovana od „Slov. plan. društva“.

Krepko sva korakala naprej. Kmalu sva zaslišala meketanje jarcev. Ko sva zavila okoli strme pečine, sva zagledala nekoliko nad seboj pastirsko koč. Okrog nje se je gnetla čreda jarcev. Pastir je sedel na klopi pred koč, ako smem slabo prekriti, sredi votli kup kamenja tako imenovati. Takoj sva se pogodila s pastirjem, da prenočiva pri njem. Kočica je, kakor sem že omenil, sestavljena prav „ciklopski“ iz samega kamenja brez malte in cementa. Ima samo tri stene; četrto nadomestuje skala, na katero je cela „zgradba“ naslonjena.

Ker je bilo še precej svetlo, sva šla v bližnje skale trgat pečnic. Dobila sva jih še precej. Toda kmalu so naju zapodile nazaj h koči megle, ki so se začele vlačiti po Stolu. O mraku smo šli v koč in se greti pri veselo prasketajočem ognju.

Ko je pastir odvečerjal in sva se tudi midva malo pokrepčala, smo legli. Ob steni je slonelo nekaj širokemu koritu podobnega. Notri je bilo malo sena. Vanje sva se midva zarila, pastir pa se je zleknil na klop, ki je stala poleg najine „postelje“.

Spala nisva nič. Silno naju je zeblo in začutila sva le prekmalu, da še druga, sicer majhna, pa silno ščipajoča bitja iščejo prenočišča pod borno ovčarsko streho. Vrh tega je pa pastir tako smrčal, da sem se bal za obstanek koč. Da sva mu zavidala njegovo zdravo spanje, se ne more nihče čuditi. Poleg tega pa so neprenehoma kašljali jarci. Zatisnil sem oči in si prizadeval, da bi zaspal; toda zastonj. Od dolzega časa sem začel šteti zvezde, katere sem videl skozi odprtine, ki so bile tu in tam v strehi.

Ob eni po polnoči sem vstal, da bi zakuril, ker nisva hotela več mraza trpeti. Tedaj sem šele zapazil, zakaj da se kašelj jarcev tako sliši: vrata so bila odprta. Zaprl sem jih in začel kuriti. Ne vem pa, ali je bil les moker, ali sem bil jaz neroden — morda je bilo zadnje, vsaj Nande je iz svojih jasli godrnjal nekaj o nerodnosti — nikakor se mi ni hotelo vneti.

„Bom pa jaz zakuril“, se je oglasil pastir s klopi: „moram že tako kosilo kuhati, ker bom zgodaj gnal na pašo.“

Kmalu je plapolal ogenj, in začela sva se greti. Tudi Nandeta je izvabil ogenj iz sena.

Ko smo tako sedeli okoli ognjišča, smo zaslišali žvižganje vlaka, ki je pridrdral iz Ljubljane v Žirovnico. Ura je bila dve. Poslovala sva se od pastirja in odrinila.

Hodila sva dobro uro in bila sva na vrhu.

Nemo sva gledala prekrasni prizor, ki se nama je odprl. V dolini je bila še temna noč; okoli naju so pa štrleli vrhovi sosednjih gora iz teme, kakor iz neizmerne brezna. Kmalu se je začelo na vzhodu žariti. Kar se je prikazalo solnce na obzorju, podobno veliki zlati okrogli plošči. Vrhovi gora so zažareli v njegovih žarkih, in Triglavova najvišja glava se je zasvetila nalik velikanski zlati piramidi.

Ko se je zdanilo in je tudi burja, kateri sva se komaj branila, nekoliko ponehala, sva začela ogledovati natančneje razgled, ki se nama je odpiral. Stol se na kranjski strani polagoma vzdiguje v mogočnem hrbtu, na koroški pa gre v silni strmini, kakor da bi ga bilo pol odsekanega, v dolino, v tako zvani Medvedji dol, v katerem leži prijazna planina Mače. Pred nama se je razprostirala lepa Rožna dolina, po kateri se vije Drava kakor srebrn pas. Na desni sva zagledala Celovec, znaten po svojem visokem zvoniku; nama nasproti se je kazal izza gričev kos Vrbskega jezera, na skrajni levi sva pa uzrla Beljak s sivim Dobračem (2167 m). Razgled proti severu meje Ture, iz katerih se dviguje z večnim ledom odeti Veliki Klek (3797 m) kakor velikanski srebrn stožec. Njemu na levo se blešči Ankogel (3253 m) s svojo s snegom in ledom pokrito sosesčino, na desnici pa kipi proti nebu takisto v ledenike okovani Veliki Venediger (3670 m). Dalje na zahodu sva zagledala strme vrhe Dolomitov, izmed katerih se je najlepše videl Antelao (3253 m). Lep je tudi pogled na bližnje vrhove; tako n. pr. na Golico, Rovščico, Kepo in Kanin. Na vzhodu se belé strmi meli Nemškega Vrha in Begunjščice, za temi sva pa zagledala sivi hrbet Savinskih planin.

Ravno tako lep razgled sva uživala, ko sva se obrnila na kranjsko stran. Skoraj vsa Gorenjska notri do Šmarne Gore, ki nama je zakrivala Ljubljano, je ležala pred nama. Prelepo se je blesketalo Blejsko jezero v svoji rajski okolici. Nad vse krasen je pa bil pogled na Julijske Alpe. Odtod sva šele videla, koliko da prekaša poglavar naših snežnikov, veličastni Triglav, svoje skalovite sosedu.

Res, prekrasen je razgled s Stola. Zato se mi zdi, da je proti drugim goram, n. pr. Golici, veliko premalo obiskovan; zakaj Golica ima pomen le za koroško stran, na Kranjsko je pa razgled z nje zelo omejen.

Ko sva se bila naužila lepega razgleda, sva jo mahnila po isti poti navzdol, po kateri sva bila prišla. Pelje pa s Stola še par družih poti, za katere seveda takrat nisem vedel, ki pa tudi sedaj niso zaznamenovane. Selška pot, ki pelje čez planino istega imena, je prav zlozna in lepa. Bolj grda je pot „za Šijo“;

priporočali bi jo le za spomlad, ko se še lahko po snegu navzdol voziš. Lepa je pa tudi pot, ki pelje po robu Stolovem na veliko planino Belščico in odtod v dolino. Najboljše je, če greš na Stol čez Žirovniško planino, torej po zaznamenovani poti, s Stola pa po tisti, katera ti bolj ugaja. Po eni in isti poti dvakrat hoditi, se vsaj meni zdi dolgočasno.

Ko sva prišla v sedlo med Velikim in Malim Stolom*), sva zaslišala ukanje in z začudenjem sva spoznala v ukajočem hribolazcu svojega nezvestega vodnika, Nandetovega sošolca. Takoj nama je razodel vzrok svojega nepričakovanega prihoda. Ko je prišel zvečer domov in je zvedel, da sva šla sama na Stol, se je bal, da ne bi zašla. Takoj se je obrnil in šel za nama. Prenočil je v Žirovniški planini in zgodaj zjutraj odrinil na vrh.

Šli smo, veseli, da smo se srečali, nazaj na vrh Stola, potem smo se pa spustili po Selški poti v dolino. Stopili smo tudi v bližnje Orgeljče trgat pečnic, katerih smo precej nabrali. Ko smo se v Selški planini okrepčali z mlekom, smo odšli po senčnatem smrekovem gozdu veselo proti domu.

Lahko sva bila pač zadovoljna, da se nama je ta izlet tako posrečil. Ako bi naju bila zalotila megla in deževno vreme, ne vem, kako bi se nama bilo izteklo.

O stavbi planinskih koč.

Spisal Fr. Kocbek.

(Dalje in konec.)

ri vsakem poslopju je zelo važna streha. Kako bodi sestavljen strešni oder, ve vsak tesarski mojster. Gledati je le na to, da sredi podstrešja stoječa bruna po nepotrebnem ne pačijo prostora. Streha je ali enostranska ali dvostranska: nikakor pa ne sme biti prepoložna, ker bi sicer mnogo trpela pod težo snega. Koča z enostransko streho brez podstrešja se da hitro povekšati, ako odstranimo streho, v zidu položimo v visokosti 2·25 *m* pod, vse obzidje zvišamo 1·10 do 1·40 *m* in potem zopet postavimo streho. Na pročelju napravimo v strehi še 1—2 majhni okni.**)

Za kritje strehe rabijo navadno le macesnove skodle. Te se polagajo v dve in celo v tri lege, in sicer vsaka lega poševno in v nasprotno mer, tako da leže križasto (poševno). Ako je streha tako krita, ne pride z lahka drobni sneg v podstrešje. Konec skodel se lahko pribijejo latve, ob njih pa naloži še kamenje,

*) Stol ima dva vrha; Veliki (2239 *m*) in Mali Stol (2138 *m*).

**) Kjer so močni vetrovi, se mora streha z železnimi vrvmi pripeti k tlom. Tako je pritrjena „Triglavska koča“.

da je streha pred viharji varnejša. Ako krijemo z deskami, pribijemo črez sklepe še druge deske. Dolge deske imajo to napako, da vsled izpremenljivega vremena rade razpokajo ali se zvežijo, zlasti če nismo odbrali popolnoma suhih. Zato je najboljše, da ves les posekamo že jeseni in ga obelimo, potem se do prihodnjega poletja dovolj posuši. Ako škodle ali deske premažemo še s karbolinejem, trpi streha 40—60 let brez popravila. Vsaka druga tvarina je za kritje nepraktična. Najboljša bi bila streha iz bakra, ako ne bi bila predraga. Streho je treba znotraj še z mahom dobro zamašiti. Drobní sneg najde v burji vsako razico in najmanjšo luknjico, skozi katero pride v podstrešje in potem strop premoči. Zlasti pa morajo biti škodle na slemenu dobro zadelane; zato je najboljše, ako je objemo z upogneno železno pločevino. Tudi se škodle po prvi zimi precej stisnejo in potem še ususe, da jih žrebliji ne drže več trdno; zategadelj jih je treba močnejše zabiti. Omeniti je še, da streha ne sme dosti gledati črez zid, ker jo močan veter lahko odnese, ako ni dobro pritrjena. Nekateri jo zato še pričvrstijo v oglih od znotraj koč. Dovolj je, ako sega streha na pročelju samo do zida, kjer se še opazi.

Okoli strehe naj se napeljejo žlebovi, da se po njih steka deževnica v poseben blizu koč napravljén vodnjak. Stene naj bodo vodnjaku opažene s cementom. Okrogla jama, 1 m globoka, s premerom 80 cm, drži okoli 500 litrov. Vodnjak lahko nadomestuje velika kad, ki je znotraj ožgana. Pri vsaki koči se potrebuje mnogo vode za umivanje, snáženje in kuho. Kjer ni studenca prav blizu koč, je donašanje vode pretežavno in zamudno. V apnenem gorovju, koder je sploh malo studencev, usahnejo ob veliki suši lahko najmočnejši viri ali le slabo teko; to se je zgodilo l. 1895. pod Ojstrico. Takrat je taka voda dobra tudi za kuho, saj deževnica v tej višini ni polna prahu, kakor v nižavah. Tudi korito za taljenje snega je zelo praktična priprava.

Okoli koč naj se izkopljejo jarki, po katerih se deževnica ali snežnica odteka, da ostane temelj koč suh.

Ker je v vsaki koči nujno potrebna toplota, je paziti že pri stavbi v tem oziru. Toploto najbolj drži kočá, ako so ji stene, lesene ali zidane, obite z deskami. Zlasti pa mora biti pod dober držatelj toptote. Zato nekateri pod podom položijo plošče iz plute, a tako, da se ne dotikajo desk, katere morajo biti dobro spahnene. Kjer se deske ob stenah in v stropu dotikajo, pa se naj črez sklepe pribijejo ozke latve.

Pri podu ne pozabimo napraviti jame, v katero postavimo zaboj, ki se s pokrovom zapira. Na ta način smo si napravili majhno klet. V zaboj denemo peska ali pepela, in tu se dobro hranijo steklenice z vinom ali pivom.

Okna naj bodo velika, da je kočá dovolj svetla, oknice pa dvojne, napravljene tako, da se odpirajo na znotraj; zato morajo biti zunanje nekoliko ožje. Taka kočá je mnogo toplejša in brez prepíha. Na zunaj je železno omrežje, v katero se dajo pritrditi zunanje lesene oknice, ki varujejo proti nevihti, dežju, snegu in

toči, odprte pa se zapahnejo z železnimi kljukami, da jih veter ne maje sem ter tja. Okna naj bodo 62—78 cm široka in 78—95 cm visoka. Čim več svetlobe prihaja v kočo, tem prijaznejša je.

Vrata morajo biti tudi trdna in močna ter se morajo dobro zapirati, da ne pride sneg ali voda v kočo. Kjer ni posebne veže, naj se napravijo dvojna vrata.

Ves les od vrat, oken kakor tudi od pohištva: miz, klopi in omar premaži s posebnim lakom*). O ognjišču ni treba dosti govoriti. Najboljše je prosto stoječe sšvedilno ognjišče, železno ali zidano (s ploščo). Okoli ognjišča navadno najraje bivajo hribolazci, zato mora biti dobro napravljeno. Dolgo je navadno 1 m, široko 78 cm, znotraj proti mreži konično z opeko zidano ali z ilovico podkladano.

Pod stropom je napraviti 3—4 luknje, ki se zapirajo z lesenimi čepi. Taka ventilacija popolnoma zadostuje.

Pri vsaki koči naj bi bila majhna drvarnica, da je lahko vedno suho kurivo pripravljeno. A tudi stranišče je važno, zlasti po noči in ob dežju. Postavi se poleg veže, od koder je vhod, z dvojnimi vrati, med katerim bodi nekaj prostora. Nad zidano jamo se dene lesena ograja.

S tem sem omenil vse važnejše stvari v glavnih potezah. Želeti bi le bilo, da bi vsi objavljali svoje izkušnje pri stavbi planinskih koč, posebno še z drobno razloženimi računi o stroških.

Najboljše je, ako se stavba koče na podlagi načrtov in proračuna o vseh stroških izroči kakemu razumnemu zidarskemu ali tesarskemu mojstru v bližini, ali pa poveri posebnemu podjetniku. Vsi stroški naj se izplačajo šele potem, ko je stavba gotova ter zares solidno in natančno zvršena po načrtih.

V Prago, Homotov, Berolin in na Dunaj.

Spisal Jakob Aljaž.

rijatelj mi je pred par meseci poslal iz Wörishofena dopisnico, na kateri je naslikana Kneippova procesija. Mičen je ta šaljivi prizor: Kneipp v oblakih, v prvi vrsti kožuhar Eskimo z gospodično Zamorko za par, v drugi vrsti neki umetnik tanke postave, dolgih las, vzdigajoč roke proti nebu in blagrujoč dobroto Kneippovega zdravljenja, v tretji vrsti koraka Anglež z visokim cilindrom, črez ramo daljnogled, v roki Baedekerja, potem se vrste bavarski

*) Najboljši je ameriški „Hausthorlack“ ali „Wetterlack“, ki se dobiva pri Emilu Krebsu na Dunaju, I. Schottenbastei 3. — 1 kg stane 2 gld. brez poštnine.

kmetje, pivovarji itd. Da dam temu prijatelju „revanche“, sem mu poslal iz Berolina dopisnico s sliko Berolinske obrtne razstave. Domov prišedši, pa berem, da me ta muhasti gospod v časniku pozivlje, naj svoje potovanje popišem. S tem me je nekoliko spravil v zadrego, prvič, ker imam malo časa, drugič, ker med potjo nisem nič zabeleževal. Pa naj bo! Ker sta mi Triglav in turistika dala povod k potovanju, objavim nekaj črtic v „Plan. Vestniku“.

Skoraj mi je žal, da nisem Baedekerja vzel s seboj, važnejših reči podčrtal, jih doma prepisal in potem kot svoje blago prodal. Pa je zopet sitno, če bi me kdo pri tem „uzmanju“ zasačil. Izpustil bom statistične, etnografične in druge natančne podatke, tudi ne bom z uro v roki pravil, koliko minut sem potreboval od ene vasi do druge, da me ne zadene Erjavčeva satira (Potovanje iz Ljubljane v Šiško)

Evo nekatere prizore!

Zakaj pa sem se peljal v drugem in ne v tretjem razredu državne železnice? Saj sem bolj demokratičnega kot aristokratskega duha. Prvič zato, ker me je imenovani nagajivi gospod oštel, ko sem se nekoč na Notranjsko v tretjem razredu pripeljal, rekoč: „Jaka, zu Hause sparen, auf der Reise nobel fahren“. Pa kakor da bi ga bilo sram nemščine, je on, vračajoč se z Laškega, z ribniško temeljitostjo to v slovenščino prestavil: „Doma žgance, na potu piščance“. Drugič je pri daljnjem potovanju potrebno iti v drugi razred z ozirom na brzovlak, ki nima tretjega razreda, kakor druge železnice, kar ni hvale vredno.

Že v Glandorfu se mi je dobro izplačal drugi razred; kajti bila sva sama s častitljivim gospodom svetnikom najvišjega sodišča na Dunaju, ki se je vračal s počitnic od Vrbskega jezera domov, in ki je bil tako vesel in zabaven, da naju do polnoči ni nič motil zaspanec. Poznal je razmere vse Avstrije, posebno tudi Dalmacije, kjer je nekdaj služil. Pač bi si jaz želel vsako leto več takih izpodbudnih pogovorov! Težko sva se ločila, on proti Dunaju, jaz skozi St. Valentin naravnost proti Pragi.

Pa obtožim naj se tudi svojih grehov. Zjutraj sem si kupil „Reichspost“ in, ko sem jo bral, sem zamudil pogled na krasni Dunav. „Je že prepozno“, mi pravi sprevodnik; „škoda, ravno sedaj je vsled deževja zelo velik“. Nič ne de, saj ga bom videl nazaj grede pri Dunaju.

Kaj pa naj povem o Češki, katero sem na križem prevozil? O krasna, bogata, kultivirana dežela! Koj sem primirjal Kranjsko s Češko in po daljšem, pa temeljitim preudarku sklenil sledečo resolucijo: Ko bi bil jaz deželni poslanec (pa takih želja nisem imel, jih nimam in jih ne bom imel), bi v eni prvih sej predlagal, naj se dajo vsaj za deset let vsako leto štiri ustanove po 300 gld. ukaželnim mladeničem, in sicer dvema, da spopolnita študije v kmetijstvu, in dvema za daljnjo izobrazbo v obrtnih strokah, in naša dežela bi kmalu kazala velik napredek. Če se ne motim, Ljubljansko mesto hvalevredno že sedaj podeljuje ustanove obrtnikom. Kako lepo, vestno je ne le polje, ampak čisto vsa zemlja

obdelana; v gozdih, kjer je stari les posekan, kako lepi mladi nasadi, vsi v vrsto, da je krasota pogledati. Vse ceste in pota imajo drevorede iz sadnega drevja. To zahteva deželna postava. Sadje je dotičnega posestnika ob cesti, in če se drevo posuši, je njegova dolžnost, da novo nasadi, sicer to stori dežela na njegove stroške. Koliko praznega, pustega sveta pa leži na Kranjskem! Posebno pa zaostajamo v industriji; le kak tujec še kaj napravi, sinovi naših premožnih starišev pa sede doma za pečjo ali pa v gostilnici ter ostanejo starokopitneži, ker ne vidijo velikega napredka po svetu. Kdor ne napreduje, ta nazaduje! Po vsi Češki, posebno pa na južni se vidi veliko ribnjakov in jezer, naravnih in umetno narejenih, v katerih goje ribištvo z velikim dobičkom. Mlada gospa, ki je stopila v Budejovicah s sinkom v brzovlak, mi je pripovedovala, da to mesto samo preskrbuje celo leto s svežimi,okusnimi ribami tiste družine, ki se jih naroče. V Budejeviški okolici stanujejo Čehi, v mestu pa so namešani z Nemci. Gospa mi je pravila, da sedaj imajo mestno gospodarstvo še Nemci v rokah, kmalu pa da preide v češke roke. O strankarskih in drugih razmerah in kako Čehi napredujejo, mi je na poti proti Pragi še več pripovedoval neki semeniški vodja, ki večkrat v Rim potuje. V okolici Budejeviški se vidijo tudi Schwarzenbergova posestva, vsa vzorno oskrbovana. Svet je tod valovit in kaj prijazen. Polje, dasi ne tako rodovitno, kot na severu od Prage, je enako skrbno in umno obdelano, gozdi lepo zaraščeni, hiše po vaseh vse okusno zidane, kakor pri nas po malih mestih. Skoraj nikjer ne vidiš starih, raztrganih koč, kakršne so še po slovenskih vaseh. Vse kaže napredek, kulturo, blagostanje. Ljudje so pridni, delavni, zmerni. Pijancev nisem videl ne med Čehi, ne med Nemci. Pri nas pa ob nedeljah in ponedeljkih toliko pijanih več okoli tava! Marsikateri kmetič na Kranjskem proda zdravo, tečno sadje in si kupi žganja. O kdaj se bomo iznebili naših „primojduševcev“! Ko že govorim o pijači, moram omeniti, da, bolj ko se pelješ proti severu, boljše je pivo; vina le malo, skoraj nič ne pijo. Pri imenitnih pojedinah pijo kozarček vina po juhi, potem pa pivo, deloma črno, v Berolinu že večinoma črno. Že bolj visoka gospoda pije pri jedi rensko vino v buteljkah pa šampanjca. Pa tudi snažnost in red, pravijo, da, tudi nrvnost je proti severu zmeraj večja. Ko sem bil pred leti v Istri in na Jadranskem obrežju, so mi pravili, da cela vas ne premore enega stranišča. Bogme! sem rekel, kako, da gosposka nič ne stori, ki ob nalezljivih boleznih tako rada zasleduje bacile!

Pri takih mislih in pogovorih sem že zagledal zlato starodavno Prago; le še skozi mali prerov, in v mestu smo, ki ima veliko zgodovino in je ponosno na svoje spomenike in stoterne stolpe.

(Dalje prihodnjic)

Društvene vesti.

Prošnja slovenskim hribolazcem. Namenili smo se v „Plan. Vestniku“ objavljati ture. Zato prosimo vse slovenske hribolazce, da bi nam naznanili svoje izvršene ture. Z objavo tur hočemo pokazati, da ima „Slov. plan. društvo“ tudi turiste, kar nam nasprotniki hote celo odrekati. Kdor se čuti spretnega za natančnejši popis svojih potov, naj jih blagovoli spraviti v obliko zanimivih, poučnozabavnih potopisov ter jih poslati uredništvu našega lista.

Novi člani: Osrednjega društva: Gdčna. Alojzija Štrukelj, trgovka v Ljubljani; Štefan Kostanječ, brivec v Ljubljani; Anton Gabrovšek, knjigovodja v Oseku na Češkem.

Savinske podružnice: Janez Komar, posestnik v Spodnjih Krašah.

Soške podružnice: Pogoždovalno in olepševalno društvo v Boleu; Janez Sedej, farni vikar v Borjani; I. Rakovšček, učitelj v Kobaridu; A. Dominko, stud. jur. v Kobaridu; A. Tres, učitelj v Sedlu; Simon Gregorčič, farni vikar v Sedlu.

Zadruga „Rinka“ bode imela konec meseca septembra v Celju svoj prvi občni zbor, na katerem se izvoli načelstvo.

Sklad za Triglavsko kočo. Gospod I. Engelsberger, trgovec v Tržiču, je podaril 3 gld. Srčna mu zahvala!

Darila za Mozirsko kočo. V denarjih: Zgornjesavinska posojilnica 50 gld., po nabiralki gospodični Mici Goričar 7 gld., po nabiraleih g. Leopoldu Goričarju in Srečku Tribuču 12 gld., vlč. g. župnik Ramor v Šmihelu 2 gld., g. Rudolf Goričar 1 gld. 50 kr., vlč. g. župnik Dekort na Ljubnem 1 gld., vlč. g. župnik Šmid v Solčavi 1 gld., g. dr. A. Kaisersberger v Mozirju 1 gld., g. A. Turnšek v Nazarjih za licitacijo orehov pri otvoritvi 3 gld 70 kr. — Za opravo so darovali: Gospa F. Goričar posodo, gospa Jozefa Kolenc 2 prta in 1 svečnik, gospa Pirč 2 prta, gospa Tratnik posodo, gospodična Mici Goričar vso šivalno pripravo, gospodična Ana Konečnik 6 obrisač, gospodična Ana Lipold 3 brisače, gospodična Negri metlo in kozarce, gospodična M. Tratnik posodo, gospodična Tilč Tribuč 4 skledice, g. I. Cesar razpelo, g. Anton Goričar 6 žlic, vilic in nožev ter 1 lep glinen kozarec, g. Alojz Goričar 2 kvarte, g. V. Hofbauer tintnik in peresa, g. Vl. Lipold cesarjevo podobo, g. Ludvik kladivo, g. Bl. Puncer 6 kozareev, č. g. župnik Ramor krasen kozarec iz brušenega stekla, g. Fr. Spende klešče, g. M. Šuster 1 steklenico vinskega žganja, g. Ivan Tribuč 1 svetilnico, g. Urek 2 steklenici in 1 laterno, g. I. Veit milo in glavnik, g. L. Vukič 1 kaserolo, g. A. Žager 1 steklenico malinoveca, g. Fr. Žuža posodo. — Vsem tem blagim dobrotnikom se s tega mesta izreka še enkrat najtoplejša zahvala na tej posnemanja vredni požrtvovalnosti.

Mozirska koča je bila ob slovesni otvoritvi lepo okrašena z zastavami, katere sta blagovolila posoditi slavna trška občina Mozirje in g. Ivan Lipold. Streljanje s topiči je preskrbel g. Karlin. Prisrčna zahvala vsem!

Slike Mozirske koče same in z izletniki ob slovesni otvoritvi je lepo napravil domači fotograf g. Weiss, sedaj v Mozirju stanujoč. Prve, male oblike, stanejo 45 kr., druge, večje oblike, pa 80 kr. Kdor jih želi, naj si jih naroči pri fotografu ali pri načelniku Savinske podružnice „Slov. plan. društva“, g. Fr. Kocbeku v Gornjem Gradu.

Novi red za gorske vodnike na Štajerskem je izdalo c. kr. namestništvo v Gradcu. Ta je nekoliko obširnejši od starega. Po njem morajo vodniki nositi samo 8.5 kg prtljage ter imeti vrv in cepin. V starem redu je bilo določeno, da imajo turisti naznanjati svoje pritožbe itd. „Štaj. plan. društvu“ ali „D. u. Ö. A.-Vu“. Novi red pa določa, da se imajo c. kr. okr. glavarstva, kadar potrebujejo sodelovanja planinskih društev, obrniti do tistega društva, ki v dotičnem kraju največ deluje. V novem redu torej ni nobeno planinsko društvo več imenovano.

Književnost.

„**Südsteirische Post**“ je v 83. številki t. l. priobčila prav zanimiv listek z naslovom „Unser Triglav-Haus“. Pisatelj prav pohvalno omenja novo „Triglavsko kočo“ in druge stavbe „Slov. plan. društva“ v Triglavskem pogorju. Natanko dokazuje, da je bila nova koča za hribolazce zelo potrebna, in našteva prednosti, katere ima „Triglavsko koča“ pred stavbami drugih planinskih društev v tem pogorju. Ob enem pa zavrača napade nekaterih nemških listov na „Slov. plan. društvo“ kot popolnoma neosnovane, ker dovoljuje naše društvo članom vseh planinskih društev tiste ugodnosti, kakor svojim članom. Pisatelj prorokuje naši „Triglavski koči“ najlepšo bodočnost in končuje: „Prepričani smo, da ostavi vsaki obiskovalec našo Triglavsko kočo z onimi pobožnimi željami, katere je izustil v pesmi nežno čutečega, izvrstnega opisovalca planinske prirode Jos. Viktorja pl. Scheffla škof sv. Volfgang v slovo od podobne planinske koče:

— — — — —
Kadar spomladi pa prvi zasije nam žar,
Če Bog da, pridemo zopet!“

VABILO. Radovljiška podružnica priredi v Radovljici v prostorih gospe Klinarjeve dne 25. t. m. besedo. Vzporod: 1. Potopisna črtica: Iz Belgrada v Odeso. Predaval bode gosp. Ljudevit Stiasny. 2. Petje. 3. Prosta zabava. — Vstopnina 1 krono. — Začetek ob polštirih popoldne.

K obilni udeležbi vljudno vabi

odbor.

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
priporoča svojo zalogo vsakovrstnega blaga
za moško in žensko obleko ter različne
srajce za hribolazce po najnižji ceni.

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo
okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z za-
znamovanimi poti.

Spisala Fr. Kocbek in M. Kos. — Cena
60 kr., po pošti 5 kr. več.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9,

(zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj *kamenoseški obrt*,
posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke,
marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi
na zahtevo zastoj.

F. M. REGORSCHKE

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 3.

Velika zaloga pristnega kotoškega in tirolskega nepre-
močljivega *poletnega in zimskega lodna* v obi-
čajnih barvah za hribolazce in lovce kot branilo proti mo-
kroti in mrazu.

Razen tega tudi velika izbira *lovskih telovnikov*,
podjopičev, *spodnjih hlač*, *lovskih nogavic*,
volnenih obujkov itd. itd.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v *Frančiškanskih ulicah št. 4*,

prevzemata vsa v *pleskarstvo* spadajoča deko-
rativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo realno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lektarica v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter
mnogovrstnega *medenega blaga* in *slasčice*.

Kupuje med v panjih in vosek.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slo-
novih ulicah št. 10—12.

Tovarna
oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga
slikarskih in pleskarskih predmetov.

Andrej Druškovič,
trгоvec z *železnino*
v Ljubljani,
na Mestnem trgu št. 10.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1, priporoča svojo
bogato zalogo naočnikov, daljnogledov, kukal od 5
do 40 gld., barometrov, termometrov, kompasov itd.

Vsakrání popravki se izvršujejo hitro in cenno.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svoje na novo urejeno de avnico za *Florijansko*
cerkviyo v ulicah na grad št. 7. v na-
ročitev vsakovrstnih *strugarjskih koščenih*,
roženih in drugačnih izdelkov, k-tere
bode solidno in cenno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Živež za hribolazce.

Maggijeve buljanske glavice in zavoji z Maggijevo
juho, grahove klobase, jako krepičile, vksne in
se mahoma pripravijo.

Zivila zavzemajo malo prostora.

Dobiti pri Josipu Matiču v Celju.

Jul. Maggi & Co.
v Bregencu.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste *suknenega in*
manufakturnega blaga na debelo in na drobno
po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovec iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani,
v Igriških ulicah št. 8,

priporoča veliko svojo zalogo izdelanih raznotarvnih peči za sebo, dv. rane in razne druge prestore, dalje modelnasta ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznano dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✦

Nahrbtnike, najnovejše s predali, po 1 gl. 30 kr. in **gorske črevlje**, močne in ostro podkovane, iz črne juhte po 6 gl. 20 kr., iz ruske juhte po 8 gl.,

izdeluje in priporoča

Fr. Mrak v Radovljici.

Vsakovrstne

na les, kovino in steklo

izvršujejo natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

J. Klauerjev
planinski liker

iz krajskih gorskih zelišč,

imenovan

Triglav,

je izvrstna pijača najboljše-
ga okusa. Triglav rpliva
jako dobrodejno na želodec
in čudovito poživlja to, ki
V njem ni nobene snovi,
ki bi količikaj škodila
zdravju. To so dokazale
kemice preskave prof.
B. Knapitscha,
ravnatelja c. kr. presku-
šališča v Klosterneuburgu,
prof. dr. L. Roesslerja,
in ravnatelja c. kr. presku-
šališča na Dunaju, dr.
E. Meissla.

Vsi ti strokovnjaki
so izrekli, da je Triglav
izborjen liker.

Pristni Triglav

se dobiva
v malih in velikih stekle-
nicah s **posebno**
varstveno znamko
samo pri izdelovalcu,
trgovcu

J. Klauerju
v Ljubljani.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,

se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del
in za zalogo raznih tiskovin.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9,
pripočeta svojo bogato zalogo izgotovljene moške
in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče
za **turiste**.

Navočila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilostrovanj ceniki se razpošiljajo franco in zastonj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

August Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 7,

se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Turistovske palice z močnimi jeklenimi ostmi,
raznoverstne **izprehodne palice**, prav umetne
izdelke iz rezljanega lesa, galanterijske
in usnjene reči, bižuterijo itd. ter otročje
vozičke vsake vrste

priporoča

FR. STAMPFEL

v Ljubljani na Kongresnem trgu v poslopju Tenhalle.

PEREGRIN KAJZELJ

v Ljubljani, na Starem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo steklenega
blaga, beloprstnega in rjavoprstnega ter
porcelanastega namizja.

Priporoča tudi planincem vsakovrstne plo-
ščaste steklenice in kozarce.